

**Repartinis darbininkų laikraštis**

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Liet

Amerikoje metams 12\$000, pusel metų — 7\$000, 3 mė-  
nesiams — 4\$000. Lietuvoje ir kitur — 2 Doleriai.

Atskiras numeris — 300 reisu

**LIETUVIŲ  
AIDAS  
BRAZILIJOJ  
JURNAL LITHUANO-EGHO**

**TABELLA DE PREÇOS:**

1.a pagina . . . 350\$000	Už 1/2 paginą 125\$000
1/2 . . . 200\$000	cent. 1 col. . . 1\$500
cent. 1 col. . . 35000	TEXTO:
Už pag. int. 220\$000	cent. 1 col. . . 2\$000

Redakcijos ir Adm-cijos adresas ir būstine  
**S. PAULO, Rua da Mooca, 424**

4-ti METAI

Leid. Spaudos b-vė "AIDAS"

S. PAULO, 1933 m. Fevereiro — Vasario mėn. 4 d.

Redaktorius A. Dutkus

Nr. 5 [138]

**SMULKIOS ZINIOS**

**Sov. Rusijos armija.**

MASKVA. Stalinis kalbėdamas centralinio komunistų biuro susirinkime pa-  
veikė, kad daugelis Sov. Rusijos fabriku  
paverči ginklų sandėliais ir kad jėginiai  
raudonji armija būtų visiškai be ginklų  
o šaliniai jai jau pildytą aprūpinimą vi-  
omis ginklų rūšimis.

**Rado paslėptų bombų.**

Buenos Aires. Vieno policininko  
bute rasta paslėptų 15 bombų ir 25 rank-  
inių granatų. Pradėjus tyrinėti, su pa-  
čių namų kieme rasta dar apie 200 gran-  
atų. Policininkas pabėgo, namų šeimin-  
inkas areštuotas.

**Gelžkelių streikas.**

Belfast. Štairės Irlandijoje gelžkeli-  
e darbininkai paskelbė streiką. Strei-  
kuoja apie 6000 darbininkų. Gelžinke-  
lio ir telegrafo susisiekimas tarp Bal-  
fasto ir Dublino nutrauktas.

**Amnestijos įstatymas.**

Santiago. Čilės vyriausybė svar-  
stina amnestijos įstatymo projektą, pagal kurį  
bus amnestuoti daug kalinų.

**Gripo epidemija.**

Be lyonas. Europoje gripo epidemija  
plinta. Berlyne užregistruota apie 600  
suaugusių ir uždaryta 393 mokyklės.  
Anglijoje gripo susirgimų skaičius taip  
pat augantis.

**Tyrinėja ginklų kontrobandą**

Londonas. Europoje pasklido gandai  
kad iš Italijos išgabenta Vengrų 50  
vagonų šantavų ir kulkosvaizdžių. Dar  
šioji ginklų kontrobanda tirama kitų  
valstybių atstovų.

**Kinijos miestas Mandžiūrijai**

Tokio. Japonai užėmė Kinijos  
miestą Hei-Ho, kuris randa netoli Blag-  
ovieščensko, oficialiai priskytas jai pė  
Mandžiūrijos teritorijoje.

**Eks-kaizeris grįš Vokietijon.**

Paryžius. Iš Prancūzijos praneša-  
ma, kad Vokietijos eks-kaizeris greitu  
laiku grįš Vokietijon. Pranešama taip  
pat ir apie vona chijos gražinimą Vo-  
kietij.

**Neleido demonstruoti.**

Berlynas. Vokietijos socialdemokra-  
tų partija perėita sekmadienį norėjo su-  
ruošti demonstraciją, bet policija už-  
draudė. Dar Vokietijoje demonstruoja  
savo banditizną tik hitlerininkai, už-  
pildant mi darbininkų organizacijas,  
deginami jų turta.

**Konfiskuojama laikraščius.**

Berlynas. Vokietijoje ne tik dra-  
komi kairiųjų organizacijų centrai bet  
taip pat konfiskuojami ir jų laikraščiai.  
Jei drįsta rašyti apie hitlerininkų ban-  
ditizną.

**Daktaras H. S. MINDLIN**

RUSU MEDIKAS

Vidujinių, moterų ir venerinių ligų gydytojas. Naujas adresas:

Rua Senador Feijo, 1, 5 aukš., sal. 6. 7. 8. 9. tel. 2-1331

Priėmimo val.; nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 3 v. p. p.

Buto telefonas: 4-0854

**Vokietija Hitlerio rankose**

BERLYNAS. Sausio 28 diena Hitlerį paskyrė sudaryti vyriausybę  
atsistatydino Vokietijos ministrų ir sausio 29 d. vyriausybę sudaryta  
kabinetas, kuriam vadovavo gene- su Hitleriu priešaky. Hitlerizmui at-  
rolas Schleicheris Sugriuvus kabi- sistojus priešaky, reakcija prasidė-  
netui Vokietija atateko Hitlerio ran- jo visu smarkumu.  
kosna. Prezidentas Hindenburgas

**Hitleris paleido Reichstaga**

BERLYNAS. Vasario 1 diena jimą parlamente, jį paleido. Nauji  
naujoji Hitlerio vyriausybė paskel- rinkimai įvyks kovą 5 diena. Būsi-  
bė dekretą, kuriuo paleidžiamas Vo- mieji rinkimai dar gali išgelbėti Vo-  
kietijos parlamentas. (Reichstagas). kietiją iš Hitlerio.

**Sumazins muitų tarifus**

LONDONAS. Išgydyti pasaulį Amerikos prezidentas Roosevelt pa-  
iš ekonominio krizės bandavo pa- gamino naują ekonominį planą, ku-  
saulio psitikai, bet iš šitos balos riuo norima sumažinti muitų tarifai  
išbristi negali. Nieko nagelbėjo iki visam pasauli.

**Lietuva neisileis svetimsalių**

KAUNAS. Lietuvos vyriausybė leidimai nei apsigyvėnti, nei dirbt.  
išleido dekretą, kuriuo svetimsa- Mat bedarbių ir Lietuva turi pakan-  
lijams bedarbiams, naujai atvyks- kamai.

**Fordas uždaro savo dirbtuves**

NEWJORKAS. Iš Amerikos prane-  
ša, kad Fordas uždaro visas sa- kv. Dirbtuvės uždarymos neribotam  
vo dirbtuves Detroito mieste, ku- laikui. Uždarymo priežastis ta, kad  
riose dirba apie 100,000 darbinin- darbininkai ruošėsi paskelbti streiką.

**Atentatas prieš Mussolini drauga**

NEWJORKAS. Iš Philadelphia, Silvestro yra Italų Patriotų Sąjun-  
(Amerikoje) praneša, kad italo Di gos» pirmininkas ir didelis Musso-  
Silvestro bute sprogo dinamito bom- lino prietelis. Atentato rengėjai ne-  
ba sužeidama 12 žmonių, 3 jo su- žinomi.

**Prancūzijoje nauja vyriausybė**

PARYŽIUS. Neseniai sudarytai ré Eduardo Daladier — socialistų-  
Paulo Boncouro vyriausybė dėl radikalų partijos lyderis. Naujos vy-  
muitų ir finansų politikos pareik- riausybės užsienio politika paliks  
tas neatsikėlimas. Vyriausybė at- be permainų.

**Dideli rusų uzsakymai Vokietijoje**

BERLYNAS. Kadangi Sov. Ru- sios Industrijos mašinų ir kitoms  
sija savo prityrusių darbininkų spe- valstybėms. Iš Berlyno praneša,  
cialistų natūri, tai ji samdo Ameri- kad šiais metais jau Vokietija gavo  
kos ir Vokietijos inžinierius. Dar be iš Rusijos užsakymų 411.500.000  
to, Sov Rusija duoda didelių už- markių vertės pagaminti visokių  
sakymus pagaminti įvairių sunkio- mašinų.

**BRAZILIJOJ NAUJIENOS**

Karščiai.

S. Paulo. Prasidėjo karščianėms  
metų laikas. Temperatūra pakilus apie  
40 laipsnių. Ypač gausi aukšta tempera-  
tūra yra S. Paulo esančioje, kur pastoviai  
laikosi jau antra savaitė. Tokie karščiai  
seniai kada buvo.

**Statys naujus sandėlius.**

Santos. Santos uoste greitai leiko  
Cz. Docas pradės statyti 4 naujus san-  
dėlius. Statybai paskirta 6.345:437\$000.

**Rio de Janeiro trūksta vandens.**

Rio. Rio de Janeiro miesto van-  
dens inspektorius praneša, kad dėl trū-  
kumo vandens Rio de Janeiro miesto  
gyventojams, nutarta nelaistyti gal-  
vinių nakties metu, kaip iki šiol buvo įda-  
roma.

**Kavos kontrabanda Argentinon.**

Rio. Brazilija 1932 metais išvežė  
Argentinon 190.000 maišų kavos. Tuo  
tarpu Argentinos statistika rodo, kad  
1932 metais Argentina pirko brazilijos  
kavos 240.000 maišų. Tokiu būdu 50  
tūkstančių maišų kavos Argentina gavo  
kontrabaudos keliu. Ir tas Brazilijai pa-  
daryta labai daug nuostolio.

**Ir S. Paulas neturi vandens.**

S. Paulo. A Gazeta» praneša, kad  
S. Paulo priemiestis Belmontino gyven-  
tojai neturi vandens. Pradėjus dideli-  
ams karščiams tos dalies miesto gyven-  
tojai, ypač rua Horval, labai dėl to  
kenčia.

**Roma — S. Paulas.**

S. Paulo. Tarp S. Paulo ir Romos  
(Italijoje) greitai laiku bus atidarytas te-  
lefonų susisiekimas. Pirmasis telefonas su  
Roma kalbės S. Paulo interventorius.  
Su Lietuva iš Brazilijos taip pat  
galima kalbėtis, bet šitas susisiekimas  
kažtuoją keli šimtai milieisų per minutę.

**Išplėšė bažnyčia.**

S. Paulo Vasario 2 dieną S. Pau-  
lyje tapo išplėšta „Santo Antonio do Pa-  
ry“ bažnyčia. Išvogtos „karbonės“ ir  
išneštos kai kurios bažnyčios brangeny-  
bės. Policija ieško kaltininkų.

**Spręs Leticijos ginčą.**

Rio. Konfliktas tarp Peru ir Co-  
lumbijos bus sprendžiamas taiklu būdu.  
Dėl šio konflikto išrišimo susirinko at-  
stovai į Rio de Janeiro. Ginčijama terito-  
rija paversta Brazilijai, kol bus išrištas  
klūsimas.

**Japonai steigs šilko fabrikus.**

Rio. Šiais metais Brazilijoje įvažiavo  
1350 japonų. Visi jie vyksta ant žemės  
ūkių. Japonai čia mano užsiimti šilko va-  
balų auginimu ir įsteigti šilko apdirbimo  
fabrikus ir gaminti šilką ne tik Brazilijai,  
bet Azijai ir kitoms šalims. Japonai Bra-  
zilijoje kuriasi organizuoti ir padedant sa-  
vai vyriausybei.

Japonija jau savo gyventojus nebe-  
gali išmaitinti, todėl emigracija taip di-  
dėja ir padedant vyriausybei kolonizuojas.

### HITLERIZMAS VOKIETIJOJ

Jau nebe šiandien Vokietijos politinis gyvenimas atkreipė į save dėmesį visos Europos. Prasiūdėjęs reakcinei bangai ir pėmus visą valdžios valią reakcionieriams, daug nerimo ir rūpesnio sukėlė ne tik demokratiškom vokiečių grupėms, bet ir kitoms Europos valstybėms, nes visi matė, kad Vokietijoje tokios politinės kryptys ir manevrai nieko gero nežada. Vokietija tapo tarptautinio konflikto centru. Tarpusavio žudymais, užsieniame imperialistiniai grūmojimai padarė nebe naujiena.

Ir štai Vokietija neįstengia pasiliuosuoti iš šios reakcijos bangos, valdžia atatenka dar didesniam kraštutinumui -- kariniam hitlerizmui. Hitleris ištroškęs valdžios pavieklę ja, Hindenburgas pakyrė jį Reicho kancleriu.

Prasiūdėjo Vokietijoje naujo politinė era -- hitlerizmas. Hitlerio paskyrimas sukėlė dar didesnę nerimą ir nepasitenkinimą visą Europai, išskyrus fašistinę Italiją, kuri triumfuojančiai sutiko Hitlerio paskyrimą.

Kerlingas hitlerizmas Vokietijoje pranašuoja liūdnas pasekas ne tik pačio Vokietijoje, bet ir kaimynams. Politinė kova viduj dar labiau pradėjo aštrėti.

Parlamentas tapo paleistas. Kova su kairiosiomis darbininkų politinėmis grupėmis dar labiau paštrėjo. Užsienio politikoj taip pat įvyks permainų. Jei hitlerininkai stovėdami ligi šiol nušaliai valdžios grūnojo kaimynams, štai šandien jau atsistoję valdžion dar garsiau šaukia apie „atvadavimą“ savo žemių, apie „išsil uosavimą iš Vėsalo sutarties kalėjimo“.

Užsienių spauda labai pesimistiškai žiūri į dabartinę Vokietiją ir pranašauja jai kruvinių įvykių ir pilietinio karo perriodą. Jei iki šiol dar vie buvo laukiamas iš Vokietijos ką nors geresnio, tai šandien jau Europa tvirtina, kad Vokietijos hitlerizmas, kuris šandien vadovauja visai Vokietijai, duos pasauliui daug naujų įvykių, kurie parokalaus taip pat nemažą žmonių aukų.

Nors dar peranksti visa tai tvirtinti; bet kad to galima laukti, rolo pats hitlerizmas.

Vokietijos darbininkai šiame taip rimtame momente privalėtų atkreipti dėmesį į šią padėtį ir bendromis jėgomis stoti į bendrą darbininkų frontą prieš hitlerizmą, kuris jau pirmose dienose rodo savo kruvianas ilius.

### Lietuviški hitlerininkai

Argentinoj yra įsikūrusi lietuvių „tautininkų“ sąjunga, kurios pagrindinis tikslas yra: įmušti žyduis, daryti p gromus, suksti poliečiai nepatinkamus asmenis, atimti jų turtus, kitų organizacijų vardu leisti slaptus atsikaukimus prieš valdžią ir tuo būdu kurstyti Argentinos vyriausybę prieš lietuvius.

Apie šią lietuvių „tautininkų“ organizaciją „Argentinos Lietuvių Balsas“ štai kaip rašo:

„Pereitų metų p baigoj, susibūrė keli žmonės ir pasivadino save tautininkais, bet kada išleido savo pirmąjį manifestą, ten buvo išdeštyta viskas kaip ant delno: apie fašizmą nedaug, tautiškumą nieko, o grynas hitlerizmas. Nei tautininkų, nei fašistų programoj nėra nė vieno punkto apie kovą su žydais, o mūsų „tautininkų“ svarbiausi aukiai tai mušti žyduis ir daryti pogromus, atimti jų turtus ir tuo būd pasaulis išgelbėtas. Lygiai taip pat, kaip daro Hitleris Vokietijoje. Manifestas pasibaigia keliais teroristiniais aukiais. Po to „tautininkai“ įsidrąsine pradėjo gąsdinti būsimu teroru ir užpūlimais“.

Toliau „A. L. B.“ pažymi, jog dėka šitų „tautininkų“, Buenos Aires mieste suareštuota „Jose Verdi“ teatre apie 400 lietuvių, kurie dėl to neteko darbų.

Argentinos lietuvių „tautininkų“ sąjunga ne tik savo teroristine programa atatinka hitlerizmą, bet ir savo narių andėsimi labai panaši hitlerininkams. Ten susiepietė visokie padavios, žmonės be jokio nuostatymo, bet perėję visokias organizacijas, kaip komunistų, socialistų, nepartines ir katalikiškas ir pagaliau rado tinkamiausia įkurti „tautininkų“ sąjungą.

Argentinos liet. „tautininkų“ sąjunga turėtų užnėgti glaudžius ryšius su „Brazilijos lietuvių sąjunga“, nes kaip pasirodo, jos labai panašios savo uarių sudėtimi ir savo tikslais.

Galėtis tenka, kad P. Amerikoj jau šie lietuvių pasiūvusį „tautininkų“ vardais teršia lietuvių koloniją Pietinėj Amerikoj.

**Darbininke! Ar žinai kas tavo didžiausias priešas? Skaityk „L. Aidą Br.“ ir viską žinosi.**

### Provokatorių judosynas dirba

Visai lietuvių kolonijai yra žinoma, kokie žmonės turi susiukę lizdą lietuviškoj karčiamoj apie aferistišką laikraštį „Lietuvis Br.“, todėl neuostabu, kad iš šito sąslavyno taip nešvankiai dvokia visai kolonijai. Turint omeny minėto sąslavyno veikėjus, nereikia stebėtis, kad jie taip „veikia“ teršdami, plūsdami, provokuodami tuos asmenis, kurie nepriklausau jų dvokiančiam lizdui.

Kad ir „Liet. Br.“ 4 nr. „A. Majus“, tas pats, kuris 1027 m. išvegė banką, pasislėpęs po slapyvardė „V. Kilpinaitis“ išdešė visą savo „išmintį“ bauriausiai mane apšmeizdamas. Tame straipsny man primetama eilė asmenų, kuriuos aš šio kio bei tikiu būdu esu „nuskriaudęs“, Minimas J. Stankaitis nebuvo mano joks dalininkas, o tik laikraščio redaktorius. O kad jis ir aš buvome areštuoti ir laikomi kalėjime, tai dėka jau prašvinkusio lizdo „veikėjam“, kurių vienas jų šeimininkauja „lietuviškam name“, tai Vagneris. Tai vienas nelietuviško kraujo lietuvių kolonijos parazitas, kuris įstremdino Stankaij ir šandien šeimininkauja Lietuvos valstybės užlaikomam name.

A. Majus jau matyt, neteko iš Lietuvos atsivežtų banko pinigų, todėl jau pradeda varvinti seilę ant mano spaustuvės. Jis „tvirtina“, kad tai spaustuvė yra nemanoma, kad ji yra igyta svetima; pinigais. Tai naujas šmeiztas, kuri turėtų drovėtis net žemiausio padorama žmogus.

Spaustuvė yra mano darbu įsigyta ir niekas negali man primesti, kad tai yra ne mano. Valdžios įstaigose patvirtinti dokumentai pirkimo tai įrodo. O štai tie asmenys ir prak. įstaig., kur pirkau ir kiek mokėjau už visą spaustuvės įrengimą. Štai jos: Antonio Pilla sumokėta 4000\$000 José Herdinge e Filho pirka už 13000\$000 Coração de Jesus pirka raidžių už 2700\$000; rusų irifitas už 1800\$000, Cia. First Brementis už 800\$000, Cia. Bromberg už 1276\$000. Tai visos firmos, kuriose pirkau visą spaustuvės įrangą, kas sudaro 23676\$000. Tai mano darbas ir triušas. O sakyti, kad stankaitis pirk spaustuvės mašiną, tai gali sakyti tik toks žmogus, kaip yra Majus. Stankaitis ne tik neturėjo pinigų jokiems pirkimams, bet ir maitinosi pa kitus. Nes pats nieko neturėjo.

Dėl Rutkauskienės yra kitas dalykas. Kadangi jos vaikas dirbo spaustuvėj kaip mokinyse, tai ji turėdama pinigų ir inėšė 3000\$000 ir su ja yra padaryti dokumentai, 8-tam tabelione patvirtinti. Todėl tik jos, o ne kieno kitas dalis yra šioje spaustuvėje. O spaustuvės dabartinis

stovis ir tuo laikn kada įstojo Rutkauskienė rodo padaryti dokumentai, be spaustuvė išaugo o ne sumažėjo. Ir dėl Rutkauskienės dalis, kaip sakote, nėra prapūlus. Dėl Rutkauskų darbo, ir jie bile dieną gali dirbti ir jiems yra mokėta, kas rodo jų pačių pasirašytas sąskaitas.

Sukčiaus ir įvagių vardas tai A. Majaus titulai, nes tik jis yra juos užtarnavęs. Apie ką buvo rašoma ir Lietuvos laikraščiuose. Todėl ir patarė A. Majui būti atsargiam, kad nerelkty bėgiti iš banko ankečiau, negu Majus planuoja.

Toliau A. Majus sielojasi kad Lietuvos F. Bortkevičienė per Bulky priiuntusi 12 kilogramų raidžių. Jei Majus taip nori, galiu aš jam tą šviną išduoti, o jis susivirines teusipila į savo gerklę, kad išvaresnė būtų. Nes pas mane švino yra pakankamai. Ir prislūstos rėdės tinkamos buvo tik šviniui, o ne apasudinimui.

Kad šitas mano pareikšimas neliktų tiktai žodžiais, kviečiu patikrinimui visos spaustuvės, iš jų pusės gal kas nori Mačiulis, Majus, sugintas ir t. t., o aš iš savo pusės kviečiu užieiti paralyžiu ir įsiikiuti apie minėtų provokatorių skleidžiamus šmeiztus. Kviečiu vasario 6 dieną.

Pašvinkęs „Liet. Br.“ lizdas su Mačiuliu, Majum, Sugintu priešaky gali skelbti boikotą prieš „L. Aidą Br.“ ir raginti kitus neskaityti, nes jie mato, kad jų aferistiško laikraščio niekas neskaity, todėl ir griebiasi purvo. Mat, „L. Aidą Br.“ iškelia v'aus jų juodus darbus, Dėka L. Aido Br.“ skaitytojų, kurie jį palaiko, jis eis ir toliau kovodamas su lietuvių kolonijos parazitais ir visokiais aferistais darančiais žalą kolonijai.

Kas dėl teriamo lietuvių kolonijos, tai per daug sau įsivaizdina parazitų šauka. Majus, Majienė, Valiukevičiūtė, vokietis Vagneris, tai dar nera lietuvių kolonija, tai yra saujelė parazitėlių susijelpusių apie Mačiulį ir šolpia Lietuvos darbo liaudies syvus. Tai lietuvių kolonijos atmata, kuri minta Lietuvos valstybės lido laikimomiais pašalpomis; kad girtuoklių kompanija, kurie bedarbiams skiriamas pašalpa praužia savo užlaikomoj karčiamoj. Prie progos primenu, kad darbininkai būtų atsargūs su Majum nešdami pas jį savo sątaupas.

Lietuvių kolonija kovojo iki šiol, aišku jį pasiilks ir toliau prieš parazitus, girtuoklius, sukėčių ir provokatorių šauka.

K. Uckus.

Vincas Žilonis.

### KAIP AŠ VIRTAU VALKATA

(tai kas iš šiandieninio Lietuvos gyvenimo)

(tęsa).  
Užstojo nesmagi tylą, kurios niekas nedrįso pertraukti.

— Ar tametot esat tilri, kad čia įmėšytas tas pats Matonis, mokyklų inspektorius? Ar jis tikrai buvo žvalgybininkas?

— Taip, tikrai. Tai buvo dar prieš dviejuis metais. Paskui jį paskyrė mokyklų inspektorium...

Šią paaiškinimą mes palydėjom karštu ir sausu juoku.

Mano galvoj žaibo greitumu gimė pragieriškas planas. Tačiau aš nei purę žodžio jiems apie tai neprasitariau. „Tais tas būtinai turi įvykti! Nuspręsta — aš taip padarysiu!“

Juodu areštavę atksti iš ryto, ir jie dabar dar nežiuo, ko iš jų norina. Laukia dar vieno tardymo.

Nusprendžiau pasinaudoti ta proga kai ateis juos išvesti tardyti. Gal būt tuo momentu bus galima pasprukti?

Guidamas ant narų, savanoris prieminė pirmąsias nepriklausomybės dienas. Seniai jis taip guėjęs. Taj buvo Alytuj, paskui kaž kur netoli Vilniaus 1920 metais.

— Galia tik kad čia taip ankšta ir kad neturiu koncertino. O tikrai manyčiau, kad vėl guliu kareivinėse kėkiais nors 1919 metais.

— Tamtos dalyvavi kautynėse su lenkais?

— Ir su lenkais ir su bolševikais, ir su bermontininkais. Tada su visais mes vieni kariavome. Dargi buvau sužeistas, kai su paskutinėmis gurguolėmis aplėdom Vilnių. Aš buvau viršila. Vos vos tada nepatekau į nelaisvę...

Savanoris ima smulkiai pasakoti toos laikus ir kovas.  
Kaip liūdnai ir kvailai skamba šitos kalėjimo sienose tos jo pasakos apie visą karštą užsidegimą ginti savo šalį, kada visi kaip vienas, nuplyšę, nudrįskę, pusiau nevalgę, blaškomi iš vieno fronto į kitą, mušėsi su daug galingesniais priešais. Kada visai jautėsi broliai, kada taip svaigino išsvajotas laisves šodis...

Kok'a priklį gyvenimo ironija! Apie antrą valandą atėjo į kameras du sargybiniai išsivėsti tardyti. Jei būčiau stengesnis įbėgti iš panosės šių dviejų ginkluotų vyrų, tikrai man nebūtų pasisekę. Todėl pasilikau nieko neširdamas. Rytoj turės būti pasivaikščiojimas. Ir tada, aš tikrai pasprukiau.

Tardymas užsitęsė ilgai.

Visai pavakare grįžo buhalteris. Tik vienas. Jis lėjo į kameras pavargęs, ligustu žingsniu, priekin atkištomis rankomis. Vėdės buvo pajudę, plaukai atsaraiyti ir prakaituoti. Paėjus kelis žingsnius jis užstojo ir žiūrėjo kurį laiką į geležinius apkaustytą langą. Aš negalėjau atspėti kas dėjos jo sieloj po šiuo grįžtu juodų bronų veldu, po įkaitusiomis

ir iškankintomis akimis, bet visa jo figūra mane išgąsdino. Jis priminė laimą nuimtą nuo kryžiaus. Kai rysis veidas buvo sutinęs. Iš rankų pirštų sunkėsi kraujas.

Pastovėjęs kurį laiką su vienoj vienoj vietoj apmirusiu žvilgsniu, jis apsidairė. Kai pastebėjo mane, ūmai jo veido pasikeitė.

— Kas su jumis atsitiko? Kur antra?...

Nežinau... Grįžtu iš inkvizicijos rūsi... Rūpūžėl...

Jo veido raumens išsitempė, jis sumerkė akis ir sukando dantis. Tuo pačiu metu jis krūptelėjo lyg igeltas ir pasižiūrėjo į savo kruvianas rankas: matyt, užsimiršęs jas sugniauzė.

— Tamtos rankos?...

— Aš jų nejučiu, kankino įspraudę į tarpupirščius brauningo kulkas... pastutiškai skaudal... Lamedė keliais krūtinę, šonkaulius... mušė kur pakliuvo, reikalaudami išduoti kaž kokią organizaciją... Jie žinojo kad aš draugavau su Karova...

— Žinoma, iš tamtos jie nieko nešgavo?

— Juk aš nieko ir nežinojau. Buvo labai silpna vienu tarpu. Nei pats neatsimenu, ką aš ten prikūlėjau.

— Tamtos veidas sutinęs.

— Aš visas sumuštęs. Nieko nesuprantu... Ką aš jiems padariau?...

— Seek tamtos, taip sunku stovėti.

Jis atsistojo labai sunkiai, sukandęs dantis. Iš tierų jis buvo labai sumuštęs.

— Po valniais, juk niekas neturi teisės!

— Tai tik durna pasaka... — atsa-

kė jis man liūdnai nusišypsodamas.

Netilome. Nenorejau jo ilgai varginti savo kalba.

Iš tiesų, ką reiškia visoki paragrafai prieš kumėdiją? Ir ką gali padaryti žmogus supančiuotomis rankomis?

Buhalteris atsiallejo prie sienos ir užsimerke. Ilgai žiūrėjęs jį iškankintą veidą. Gaila jo... Man atrodo, kad aš turiu jam pasakyti, kas jį galėtų pagosti.

Nusprendžiau atidengti jam savo paslaptį. Prilinkau prie jo visai arti.

— Nusiramink, drauguži, aš atkeršysiu už save ir už tamstą.

Jis stėiga atidarė akis.

— Ką tamsta sumenei?

Pašnabždomis jam vėką išpasakojau. Buhalteris išsigando. Jis atyžiai peržiūrėjo mane.

— Ar tamsta gerai pagalvojai, kas tamtos už tai laukia?

Aš įsiseidžiau:

— Kalbu rintai ir numatau viską.

Juk ar ne vistiek: ar budvėsi čia, ar ant kurio mėšlyno, ar būti, kad ir prie sienos pastatytam? Patsai supranti gerai, kas prie to priedė. Kitaip negalima, upranti, negalima! Treukia tegu vėlniai viską! — ir lyg viskas priklausytų nuo šito žmogaus nuomonės, karštai vėl jam imu dėstyti visą savo pyktį ir akriaudus.

— Pagalvok, pagalvok, ka darai!

— stengėsi jis mane atkalbinti.

— Tylėkl! Tu tur būt užmiršai, kas atsitiko pereitą naktį?!

Kai aš jau šitai priminiau, jis pasidarė tylus kaip žomė.

— Geriau tu man patark, kur aš galėčiau apsirūpinti? Nu žinai, oinan!

(Bus daugiau).

**NAUJIEMS METAMS  
LIETUVOJ PASIBAIGUS**

Pradžioje metai vyfautiniai —  
Daug sumo buvo mūs tėvynėj.  
Vaiškai dainavo ir šnekėjo,  
Bet iš to niekas neišėjo.  
Neaugo javai, vasarojai —  
Žmoneliai vargo ašarojė;  
Tik smetoniniai auksą žėrė,  
Ir linksmai degtinę gerė.  
Visi valdžioj politikavo,  
Užtat gerus avansus gavo.  
Skambėjo dainos, kalbos, tostai,  
Kitur tada jau griuvo sostai.  
Vadai važiavo į Ženevas,  
Globojo kraštą Viešpats Dievas.  
Atėjo vargas, baisios bėdos,  
Vos nustojojme Klaipėdos.  
Atėjo dienos tuščios, pilkos,  
Pagautas „geležinis vilkas“.  
Šaipų visokių prigimino,  
Kritines žvaigždėm nukabino.  
Ir kaip sulaukėm naujo meto,  
— Šnipai visus už sprando krato,  
Fašistų smurfininkų gauja,  
Kaip erkės liuosai viešpatuoja.  
Tik pletias šnapso monopolis,  
Ir smaugia broli girtas brolis.  
Žydėliai gerą biznį varo,  
Smuklių daugiau atidaro.  
Kas bus, kas bus šį metą?  
Daugumas gėto nebemato, —  
Nes smetoninė diktatūra,  
Tuoj ir klumpėms nulūps skūrą.  
(K.)

**PASTO DEZUTE**

Redakcijoj yra laiškai  
K. Stakėnas, A. Jozavičius, B.  
Ruzgas, A. Paršolis, J. Klimai-  
tis, V. Banaitis, S. Dvorzeckis,  
V. Zilba, P. Dambrauskas, V.  
Žilinskas, S. Liūvaitis, J. Berni-  
tas, F. Rulovas, P. Navikaitė, D.  
Vanags, A. Vitkevičius, K. Gri-  
luskas, V. Jankauskaitė, K. Tre-  
bis, João Rocca, A. Margis, I.  
Dambrauskas.

(Užsisakė 1933 m. laikraštį)  
(rašiny) 77) A. Romanauskas, 78) J. Si-  
niauskas, 79) J. Sotkauskas, 80)  
P. Akšaminas, 81) S. Vechevsky,  
82) P. Jonušis (Rio de Janeiro),  
84) J. Tumėnas, 85) J. Gaultis,  
86) M. Varanauskas.  
(Tąsą kitam numery).

**Redakcijos atsakymai.**

A. Dimitrijū. Pusei metų  
priklausius kaitėm 75000. Pinig-  
us sušii įvertintam laike.

J. Smilgiui. Tamtos straip-  
sneji gavome pavėlu tai, todėl  
palaikome kitam k. itū.

Kas iki š. i. dar nesumokėjo  
laikraščio prenumeratoras ir no-  
ra-  
te red-keijai apie slumineji-  
mą, su šiuo numeriu laikraštis  
tims sustablytas.

**„KOVOŠ“ emėjai.**

Kas dar nėra atsilyginę už  
laikraštį „KOVA“, prašom atsi-  
lyginti. „Kova“ leidžiama Lietu-  
vos Socialdemokratų užsienyje,  
kuři nenuilstamai kovoja su kru-  
vina žuistų reakcija Lietuvoje ir  
mės ne tik turime su ja atsiskai-  
tyti, bet taip ir aukomis jos lei-  
dima paremti. „Kovoš“ adresas:  
„KOVA“, Berlin, S-W 68,  
Schliesingh 80, ALLEMANHA.

**PAIEŠKOJIMAS.**

Vjadas Tumosa paleško  
Pranę Krasnicki. Kas žino  
apie jį prašau nurodyti adre-  
są arba jo paties prašau at-  
silypti šiuo adresu,  
V. Tumosa, Rua da Mo-  
oca, 424, S. Paulo.

**Akių Gydytojas**

**Dr. Elias Kair**

Diplomuotas Amerikos, Konstantinopolio ir S. Paulo univers.  
Su ilgamete praktika Europoj ir Brazilijoj.  
Ligonius priima nuo 9,30 iki 11 val. ir nuo 14 iki 17 val.  
Bedarbiamis šio laikraščio skaitytojams patarnavimas dykai.  
Konsultorija: Rua S. Bento, 51 (Martinello namas) 9 aukš.  
932 apart, B. C. D. E salės. Gyven. vieta. Alam. Saru-  
taia, 38. Tel. 7-1995,

**„Be laikrascio broli,  
nenuduok sviesuoli“**

Tat skaityk pats ir kitus ragink skaityti darbo žmonių  
laikraštį „L. AIDA BR.“. Prenumerata metams 12\$000  
pusei metų 7\$000

Rua da Mooca, 424 S. PAULO

**Daktaras A. M. Kandi a**

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v.  
ir nuo 3-6 v.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.  
Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**LABOLOTORIJA  
MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS**

(Nugarakaulio smegenų kraujas šlapnuo ir išmėty)  
Tikros ir geras.

Dr. M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo  
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškia  
ir vokiškai.

**Dr. B. K. Chipiakoff**

(Maskvos universiteto)

su gidele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venerinių vidujinių ir psichinių ligų specialistas.  
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir  
išmėty ištyrimas. Ligonius priima nuo 4 iki 9 val. vak.  
Sekmadieniais nuo 9 iki 11 val.  
Konsultorija ir gyvenamoji vieta  
Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

**Voklečių fotografijų  
įstaiga  
„BERNALDO“**

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus  
fotografijų srity. Specialybė  
padidiniame, o taip pat su  
dažais.

Darbas greitas, sąžini-  
gas ir pigus. Vyksta į na-  
mus fotografijų reikalais.  
Daro iš fotografijų naujas:

**Arthur Schmidt**

Rua São Caetano, 111  
(senas nr. 103) S. PAULO

**Vaistinė ir kosme-  
tikos sandelis  
MUNICIPAL**

Farmaceuto

Abraomo Gorenšteino  
Chemicaliniai produktai, įval-  
rūs vaistai, vietos ir užsie-  
nių, higieniški kvepalai.

Rua Barão de Itapeti-  
ninga, 36. Tel. 4-7757.  
S. PAULO

**DAKTARAS**

**A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.  
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.  
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa  
Vista ir 25 de Março).  
Gyvenamoji vieta ten pat 5 ankėte. Telefonas 2-5069

**Skaitykite ir Platinkite**

Pirma Didžiauj Dienraštis Amerikoje.

**NAUJIENOS**

1739 So. Halsted St. [CHICAGO, III.]

METINE PRENUMERATA

Chicagoje \$8.00 Amerikoje \$7.00 Lietuvoje \$8.00

**Dantų Gydytojas  
Levkovich**

Kas norite, kad dan-  
tys būtų pataisyti su tikra  
garantija ir pigiai, kreipkitės  
pas Josė Levkovich.

Čia dantys taisomi, de-  
dami auksiniai ir šaltiniai  
be skausmo. Pirmas ap-  
silankymas nemokamas.

Priėmimo val. nuo 8  
ryto iki 10 v. vak.

Adresas:

Rua Silva Pinto, 46.  
Tel. 5-4954.

Nevistlek kokį laikraštį  
skalys. Skaityk „Liet. Aid.  
Braz.“

**Siuvėja-  
Lietuvaite**

G. RADZEVICIENÉ.



Priima užsaky-  
mus visokius mote-  
riškus rūbus įvai-  
rios medžiagos: sil-  
katinės, vilnonės ir  
kt. Darbas švarus, garan-  
tuotas ir skubus.

Alameda Cleveland, 64.

Bonde: Nothman 15,  
17. Aru Sorocabano stoties.

**Salão „POLLA“**

Ponioms ir panelėms kirpi-  
mas plaukų, ondulavimas Ma-  
cel ir Permanente su garan-  
tija 10 mėnesių, 30\$000. Ma-  
nikjūras ir veido masažas.  
Darbas atliekamas greitai ir ge-  
ral, pigiau negu kitur.  
Rua José Paulino, 109  
APOLONIJA DEGUTIENE

**Dr. S. Meitin**

Diplomuotas Vokietijos, Ry-  
gos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų ligų spe-  
cialistas. Gonoreja —  
Sifilis.

Gydymas kašnų saule.

Ligonius priima kasdieną  
nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama Lietuviškai  
Rua Barão de Itapetininga  
37-A. 1-as aukštai.  
Tel. 4-0715.

**Pinigų kursas**

Litas	1650
Doleris	13310
Vokiečių marke	33250
Argentinos pezas	33520
Urugvajaus pezas	65500
Anglų svaras	475480
Lenkų zlotas	15800
Prancūzijos frankas	5530
Šveicarijos lyra	3690

**Prof. Dr. PASSOS CUNHA**

S. Paulo Medicinos fakulteto

RUA JOSÉ PAULINO, 109 (virš Lietuviškos vaistinės)

Daromos visokios operacijos didelės ir ma-  
žos hirurgijos — Gydomos moteriškos ligos ir da-  
romos operacijos konsultorijoj ir įnamuose be  
chloroformo ir be skausmo. Telkiama visokia me-  
dicinos pagalba. Reikalui esant, sauktės pagalbos  
kiekvieną val. dieną bei naktį. Konsult. priėmimo  
val. nuo 8 iki 11 ir nuo 7 iki 9 nakties.

**LIETUVISKA VAISTINE**

**„José Paulino“**

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307  
(BOM RETIRO)

Visių vaistų, parfumerijos daiktų, perraišimo medžiaga  
pigiausiomis kainomis.

Su pagarba, Provizorius D. RUMMEL  
Diplomuotas Kozanlaus universiteto.

# LIETUVA

## Nepriėmė „ordiną“

Latvija apdovanojo trijų žvaigždžių ordinu 41 žurnalistas ir šiaip aukštus buržuazinės Lietuvos visuomenės ponus. Valdiečių liudininkų žurnalistai J. Kardelis ir J. Palockis atsiskaitė tuos „ordinus“ priimti „iš principo“, nors jie esą labai didelį latvių simpatikai.

## Uždraudė sovietų filmą.

Kaune yra sudaryta filmų cenzūra, į kurią įeina buvęs operos diriguotojas, o dabar geltonosios spaudos „žodžio“ bėvės direktorius Biellunas, eks-kunigas G. Idamavičius ir studentas „poetas“ Karuza. Taigi šių ponų „malonei“ ir pavestos Lietuvos rodomos filmos.

Grupčio 21 d. šita cenzūra uždraudė Lietuvoj rodyti Sovietų Rusijos filmą „Darbai ir Žmonės“, kurioje vaizduojami lenkmečio pėnų laimėjimai.

## Maldos ir krizės aukos.

Gutančiai (Utena apskr.). Čia gyvena zakauninkai. Dabar siūniant tokiam „krizini“, jie nagelėjo nei mokesčių sumokėti nei pragyventi. Taip skurdo ilgą laiką, kad net susilukė ponų antstolij. Tada ėmė dar daugiau melstis ir bepoteriudami sniego bepotybės liga. Gydyti jų nėra kuo ir nėra kuo. Tai ir tiko krizės aukomis.

Matot, „krizis“ ir Dievo žodžius negali, krizis nežūri, ar zakauninkai, ar „bolševikai“, visus lygiai smaugia.

## Krosnyje iškepė moteris.

Južintai, Rokiškio apskr. Jono Žemaičio bute nuomininkė rusė M. išėmus iš krosnies duoną, palindo ji pati paskaitintų. Rusė buvo labai stora ir krosnyje užkliuvusi iškepė. Kad lavoną išimt, reikėjo sugriauti krosnij.

## Sugavo du dideliu plėšiku.

Iš Panedėlio į Rokiškio kalėjimą tapo atvežtas plėšikas Vaičiulis ir Gordonas. Gordonas buvo pasiskelbęs, kad išvažiuoja į Braziliją, je jam nebūvant mieste visi tikėjo, kad jis Brazilijoje ir gyvena. Vaičiulis jau antri metai kaip buvo iškomas. Šių mėnesių jis buvo pasitodęs Šešensko dvaro štanduose, bet ten jo nepavyko sugauti. Plėšiko policija nenuleido iš akių ir dabar pagavo.

Friedrich Gerstäcker.

## Laivo Dailidė

Vertė VINCENTAS MARŠALKA.

(tęsa I).

Žmonių? Ne, nei Nieko tokio viliojančio tau nėra; kiek kurtų man rodos, kad ne tik per klaidą gimiau šioj Europoj. Aš ir čia priklausau, nes mano laime atvedė mane tikramu laiku. Tuo jūs lenktybiaukite tarp savęs ir spauskite kad uždirbtu pinigų, vlanda daugiau pinigų, o vėliau numesti uždabij gailiam paleistuvavime, kaip kad ne anksčiau darydavau. . . . Aš noriu gerėtis ir gerėtis mano laime. Tuo laiku saulė, lyg raudonai įskaitintas kamuoliys, skendo jūroje, ir jauna, žydinti, gėlėmis išsišnūsi moteris — jo žmona — pasirodė jį šaukt.

Kurį laiką laivas dar buvo matomas ryškianc ruože, kuris šiaurės vakarose gulėjo ant horizonto, ir dabar net griežtai brėžėsi jo kontūrai tamsiančio vakaro žvionių pikuoj. Ir kada rytuose mėnuo pasikėlė virš kalnų, laivas jau buvo visiškai išnykęs.

Bet čia buvial faktiškai įdomavosi tik tokiais laivais, kurie tikrumoje prie jų priplaukdavo, kas tačiau įvykdavo labai retai. Su jais čia buvial keitė veisius, daržoves, kurių angliai išmokė juos

## Charakteringi palyginimai

Skaltome pereitos savaitės „Liet. Brazil“. Apie kun. Sugintą. Labai keista ir nesuprantama, kaip žmogus vieną dieną apie tą patį asmenį galirašyti vienaip, kita kitaip. Tokie žmonės, kurie taip elgiasi laikomi be jokio padarumo. Tokie žmonės jokio pasitikėjimo negali būti ir nėra. Tokiu dabar pasirodė (? — L. A. Br.) „L. Brazil“. Dar neišdžiūvo rašalas, kaip jie tą patį kun. Buvo apšplaudę visokiais žodžiais, kaip girtuoklij, ištvirtėlij, sulenkėjusj, darbininku išnaudotoj, lietuvių kolonijos parazitą ir t. t. ir t. t., o jau šiandien tas pats „L. Br.“ išgarbino kaip didžiausią veikėją, kuris nesigailėdamas

## Minės K. Markso sukaktuves.

Socijalistai studentai žaizdrininkai savo susirinkime nutarė minėti K. Markso 50 metų mirties sukaktuves, kuribus 1933 m. kovo mėnesi. Priimti 5 nar.

## Už kalbą pasakytą kapuose gavo 9 metus sunkiųjų darbų kalėjimo.

Poreitą vasarą pil. Grėblausko buvo laidojamas 3 metų amž. sūnus. Ta proga 18 m. pilietė H. Geršovičiūtė kapuose pasakė kalbą, kuri labai puolė dabartinę vyriausybę etc. Kalbėtoja ten pat buvo suimta ir pritraukta teisman.

Kainomenės teismas Geršovičiūtę už tą kalbą nubaudė 9 metus sunk. darb. kalėjimo, bet kaip nepilnametoi trečdajį bausmės numušė.

## Suėmė vagių kompaniją.

Rokiškio policija suėmė vagis: Af. Vaičiulij, Joną Vilčinską ir Vaičiuniene-Jakubovienę.

Ši kompanija yra padariusi eilę įvairių vagysčių Rokišky ir apylinkėje. Be to jie yra apiplėšę Leliūnų kleboną kun. Masitį pogrūdami įvairių brangenybių ir pinigų už 18.000 litų.

## Arklys už 2 litu.

Lazdijuose, jomarko, ark uvo atiduodami net už 2 litu. Už 10 lit. buvo galima pirkti neblogą arklij. Toki pigūs arkliniai Lazdijuose buvo dar pirma kartą.

## Rado nužudytą merginą.

Panėvėžio val. Nakreščių km. klėty buvo rasta nužudyta. Ona Makrošytė 35 u, amž. Kriminalinė policija įvykį stropliai tiria. Žmogžudyst-j įtartami asmens sulaukyti ir vedama kvota.

nei darbo, nei pa-iryžimo, nei pinigų, dirba lietuvių kolonijos labui, kelia kolonijos vardą ir t. t. „L. Br.“ 4 nr. rašo:

„daug būtų galima prirašyti apie tai, kiek kun. Sugintas yra pasidarbavęs“ net tik S. Paulo lietuvių parapijos organizavime ir tvarkyme, bet ir bendrai mūsų išeivių dvasinio bei kultūrinio pakilimo veikale.“

Toliau:

„...tai darbatus ir energingas žmogus jis nesigali nei laiko, nei fizinių, moralijų bei materialijų galimybių...“

„Kun. Sugintas palaiko lietuvišką dvasia išeivių tarpe. Organizacijas ir mokyklas remia ne tik žodžiu ir darbu, bet ir materialiai...“

Net negalima visko ir paminėti, kaip „Liet. Br.“ 4 nr. išgarbino kun. Sugintą.

Na gerai. Bet dabar atverskime to paties „Liet. Br.“ kitus lapus rasime štai ką:

„...Ir mes sanpauliečiai susilaukėm kunigą, tik pasidžiaugti jo patarnavimais niekaip negalime... Pastaruoju laiku kun. Sugintas pradėjo iš žmonių griežtai reikalauti, kad jam būtų užmokėta kelionė automobiliu po 15 milreisu važiuojant į pamaldas... Vasario 14 d. atlikęs savo patarnavimą ligoniu, kun. Sugintas pareikalavo jam sumokėti 6 milreisus“.

Lietuvis Brazil.“ klausia: „Ar girdėta kur pa-auly, kad tokie dalykai dėtus?“

Toliau:

„Vasario 22 d. kun. Sugintas liepia suvesti vaikus. Žmonės laukia su mažais vaikais, nuo antros ligi pusiau šeštos valandos, bet kun. Sugintas ne akių neparodė“. Kovo 5 d. kun. Sugintas užsakė V. Belloj pamaldas 7 valandą ryto, žmonės susirenka, laukia ligi pusiau devynių, o kunigas tik o val. tepasirodo pamaldoms, kada mokykloj eina pamokos“.

Skaitykime dar, ką rašo „Lietuvis Brazilijoje“.

„...už kokius ypatingus nuopelnus jam pašalpa teikiama, jei kunigas reikalauja net už vykimą į pamaldas? Vasario 14 d. kunigas turėjo pajamų už krikštus 30 milreisu, už jungtuves 20 milr., bet už atvykimą į pamaldas gvestiek pareika-

lavo 15 milreisu“.

Dėl to „Liet. Br. klausia pasipiktinę klausia kun. Suginto.

„Kun. Suginto rūpi daugiau mūsų suvargusioj kolonijoj: ar Dievo garbė ar pinigai? Jeigu jis tik dėl pinigų čion atvykęs, tai labai tenka pasigalėti, nes žmonių pasipiktinimas dieva iš de nos auga tokiu kunigo elgėsiu.“ (L. Br. nr. 11 1932 m.).

„Liet. Br.“ iškelia dar daugiau kun. Suginto „gražiu“ darbų. Jis parodo, kad kun. Sugintas moka ir svetimą turtą pasisavinti, bažnyčioj koltotis ir t. p.

Štai ta mo pačiame „Liet. Brazilijoje“ skaitome:

„Kunigas surinko pinigus pianuol piktį; nusipirkęs pasietato jį savam bute, vėliau jį išveža į Vila Bella ir t. t.“ (L. Br.) 16. 1932).

Iš „Liet. Br.“ rašytų apie kun. Sugintą straipsnių, matote, jog kun. Sugintas ne tik gobtus ant pinigų, bet ir visai nesilaiko teisybės. „L. Br.“ 16 nr. rašo:

„Kun. Sugintas pabaigęs pamokas pridėjo „pamokėlij“. Išvadinamas choristus vagimė“, ir „Liet. Brazil.“ klausia kaip tai viską galima suprasti, kad kun. Sugintas vagina choristus, girdi, chorietai kunigo kišenėn nelindo“.

Cylima būtų dar daugiau paimti citatų iš „Lietuv. Br.“, kur jie aprašė kun. Suginto gyvenimą, „L. B.“ lapai mirgėte mirga „gražiais“, laikrasty net nepadori minėti, aun. Suginto darbus. O šiandien jau tie patys žmonės tam pačiam laikrasty apvainikavo kun. Sugintą laurų vainikai.

Taigi spręskite skaitytojai, ar galima pasitikėti ir tikėti tiems žmonėm, kurie vieną dieną rašo vienaip, kitą dieną kitaip? Paskaite „L. Br.“ 4 nr. mes netikime, ką jie raso, todėl kad anksčiau pacituotos eilutės rodo visai ką kita. „L. Br.“ jei ne vienu tai kitu atveju meluoja. Iš viso jų rašymo matome, kad pas juos ne vieno padoro žmogaus nėra, kad ju naudojami tik šmeižtais. Jeigu jie patys apie save rašo, kaip apie didžiausius meikėsus, o kita dieną juos garbina, tai nėra kas stebėtis, kad šmeižia tuos, kurie neina su jais. Tai ju, mat, padarumo dėsniis. Tai fašistiniai klerikalnių abazo principai. Iš to mes ir vertiname visus jų darbus.

K. D. Arūnas.

## Visuomenės žiniai!

L. Braz. Kult. dr. ja „ŽIBURYS“ š. m. 11 dien. Vasario mėn. rengia įdomų šeimyninį

# VAKARA

Bus suvaiddinta 3 veiksmy tragedijā „SIELAI VERKIANT“. Šokiai, Zaisiai, skrajukės. Pradžia 8,30 v. vak. Pabaiga 4 v. ryto.

Rua Ribeiro de Lima, 17-A.

VALDYBA.

## 2. Svetimas laivas.

Sekandią dieną tik ašio rytuose. Kėli jaunuoliai buvo anksti atsikėlę kad išplaukti pažuvauti. Jų šauksmai greitai išbudino kitus draugas, kurie nustebusiai žūrėdami iš savo trobelių, matė aiškiai ir tiksliai vakar vakare pastabėta laivą ir jau gana arti priplaukus. Jei jis nemanytų čia sustoti, tai tikrai išvengtų artumą koralinų rifų, kurie susidaro aplink visas šias salas ir dažnai uždaro jas dangeliu mylių.

Jūrininkas dar neturi gerų šios vietos žemėlapių, ir faktiškai pasilėpė rifai taip pat labai dažnai keičiasi, kad galėtų tikrai nurodyti visis pavojingas vietas. Jei laivai nori priplaukti prie tokios salos, jie tam tikram atstume plaukioja kad sulaukus dienos arba meta inkarą, jei gali pasiekti dugną.

Bet tai atsitinka labai retai, nes koralinai kelias beveik visada ūmai ir stogiai iš didelės gilumos į paviršių. Tuo tarpu štai banga pufoja už rifų, pasikelusų ligi vandens ruožo štai tuoj šalia svambalo dažnai nerandama dugno penkių ar šešių simtų pėdų gilumoje. Paprastai negalima manyti apie inkaro išmetimą tokioje gilumoje.

Svetimas laivas — apie tai jau nebuvo abejonės — kiekvienu atveju ketino turėti santykių su žeme ir tuoj vikrus, linkamas veiklumas pagavo beveik ligi šiol miegančius jūros pakraščių gy-

ventojus. Pirmiausiai jie išbudino Tomą, kad pranešit jam apie džiaugsmingą įvykį. Vėliau jie pradėjo rinkti kokosinius riešutus, bananus, apelsinus ir kitus vaisius; dailinai nemėd duonmedžio vaisius ir atnešė iš laukų saldiųjų bulvių ir arbūzų. Moterys tuo laiku buvo lygiai darbėtos greitai metais lupais plauti pintines pagal savotiškai vikrų, bet labai paprastą būdą. Į jas kur kas geriau juo gąjėjo sudėti vaisius ir prištatyti juos į laivą ir turėjo geresnį vaizdą jų kiekį ir vertybei.

Intaha, vikausia ir darbčiausia iš salinių moterų, buvo padariusi mažas žavėtinias pintines ir krepšius iš bambuko ir spalvuotų maranto plaušų, kad prie arčiausios progos iškelius juos į kretų smulkių reikmenų iš atvykusių baltųjų. Nuo paties Tomo stovėjo sukrauti šėsi sieksniai malų ir jis laukė kiek pinigų ir už daržoves, kurias jis sodino, bei kiaules kurias vošė.

Tuo laiku laivas labiau ir labiau artėjo ir beveik priplaukus rifus jūrininkai nuleido valtį. Ši, gerų keturių inkarvaroma, jas buvo pastebėma aiškuram vandens tarpo tarp rifų ir dabar plaukė labai greitai lygia vandens paviršiumi, kuris visad skiria rifus nuo pakraščio. Ir kaip pasilgė jūrininkai, kurie taip ilgai ant laivo kramtydavo sūdytą mėsą ir nieko daugiau nematydavo, išskyrus plečią plačią jūrą, prisiryję pro pelėdus (Bus daugiau).